

Kereső Szó

A Rákosmenti Evangélikusok Értesítője

VII. évfolyam 14. Szám

Erős vár a mi Istenünk!

A.D. 2002 május

„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig.”

CSEL 1.8

Beteljesedett Jézus ígérete. Megtörtént az Isten láthatatlan, titokzatos csodája, ami nélkül nem lenne teljes az Ő embert mentő műve. Kiáradt ránk a Szentlélek, hogy erejével hitre ébresszen, életet adjon, szolgálataira indítsa. Kiáradt, hogy betöltse, teljessé tegye életünket.

Nélküle nincs jelen senkiben az élet teljessége, meglátszódik hiánya. Lélek nélkül még a legtökéletesebb igehirdetés is csak emberi produkció lenne, a legjobban megszervezett gyülekezet is csak jogi szervezet maradna, a legodaadóbb szolgálat is csak emberi erőlködés-ként hatna. Hiába is akarnánk jelenlétét a magunk erejével, ügyességével, találgatásainak helyettesíteni, az mindig csak sikertelen pótlék marad. Keserű tapasztalat, hogy Lélek nélkül az ember élete erőtlenség, gyümölcstelen, örömtelen, békétlen, szeretetlen.

De az Isten nagy ajándéka, hogy a mai napig is munkálkodik Lelke által. Pünkösöd óta megszámlálhatatlanul sokan tapasztalták meg az életükben a Szentlélek erejének, érthetetlen, de ugyanakkor bámulatos, megrendítő, és átalakító hatását. A Szentlélek az a rejtelmesen cselekvő Isten, akinek munkáját nem lehet megmagyarázni. Ebben rejlik lényege: **minden értelmet meghalad.** Ezért nehéz, sőt, lehetetlen beszélni róla, azonban sokkal egyszerűbb bizonyosságot tenni *általá*. Apostolok, lelkészek, gyülekezetek hitvallásában hangzott, és hangzik ma is a Krisztusról szóló bizonyágtétel. Arról tanúskodnak, hogyan tapasztalták meg Krisztus közelségét, és annak gyümölcseit, a szeretetet, örömet, békességet, türelmet, szívességet, jóságot, hűséget, szelídséget, önmegtartóztatást – mint a bennük lakozó Lélek által (Gal 5,22). Ez az az erő, amely a föld végső határáig elhat. Igazán csodálatos ereje az Istennek, hogy ezt tudja tenni velünk. Mert egyedül a Szentlélek az, aki képes megtenni azt a csodát, hogy életünkön, szolgálatainkon keresztül kirajzolódjon a feltámadott Krisztus!

„Isten élő Lelke, Jöjj, áldva szállj le rám, égi lángod járja át szívem és a szám! Oldj fel, küldj el, tölts el tüzzel!”

ESZLÉNYI ÁKOS

TÜZ!

Magas hegyen, hatalmas erdők mélyén volt egy turistaház. Egyik turista ebéd után elindult magányosan egy kis sétára. Amikor néhány száz méterre már eltakarták a fák az épületet, elvettette az utat. Eltévett a sűrű erdőben. Először bizakodva járt a fák között.

Egyre idegesebb lett. Bealkonyodott. Aztán jött a ködös, dermesztő éjszaka. Volt a zsebében egy skatulya gyufa.

Elhatározta, hogy tüzet gyújt, és annak melegénél várja ki a reggelt. Faleveleket, vékony ágakat gyűjtött egy csomóba, így

akart tüzet rakni. Meggyújtotta az első szál gyufát. De a szél mindjárt elfújta a lángját. Nem baj, vigasztalta magát, tele van a doboz. Következett a második, harmadik, tizedik, a huszadik gyufa. De mind hiába, nem fogott lángot a nyirkos avar. Amint fogyatkoztak a gyufaszálak, egyre idegesebb lett. Már remegett a keze, így még ügyetlenebb lett. Kilobbant az utolsó szál gyufa lángja is, de abból sem lett meleget sugárzó tűz.

Szemléletes a történet tanítása: Ne légy könnyelmű. Veszedelemes vadon ez a nagyvilág, ne indulj el benne egyedül. Vigyázz a „gyufádra”, életeredre, talentumaidra, alkotó lendületedre. Korlátozottak a lehetőségeid. Okosan rakj tüzet: barátság, szerelem tüze, családi „tűzhely”.

Minél kevesebb gyufa van a skatulyádban, annál jobban gondold meg, mikor gyűjtöd meg a következő szálát: bölcs öregség. Ezek megszívlelni való tanulságok. Emberi bölcsességek, amik rövidtávon segítenek eligazodni. A teljes élethez ezeknél több kell! Teremtő Istenünkől kaptuk az életünket. Ő nemcsak elindított egykor életutunkon, mellettünk áll. Készségesen megmutatja az értelmés és értékes emberi életet mindenki-

nek. Aki könyvét, a Szentírást olvassa, az fölismeri, hogy nemcsak „gyufaskatulyából” lehet tüzet gyűjtani. Nem csupán gazdag emberi lehetőségek vannak. Lehet „égi tüzet”, Szentlélek-erőket ajándékba kapni. Ha az emberi lehetőségek végére értünk és lelkünket dermedti az embervilág hideg, közönyös éjszakája, lehet Szentlelket kérni, kapni. Lehet belülről átmelegedni. Isteni erővel legyőzni az éjszaka rettentéseit.

A Biblia arról is tanúskodik, hogy Jézus nem az „egészségesekért” jött, hanem a „betegekért”. Nem azokért, akiknek „száraz” a gyufájuk. Jézus azokért jött, akiknek „vízes” a gyufájuk. Akik eltévedtek, akiknek élete éjszakába merült. Akik remegve „fáznak” az emberlét magányában.

A Szentírás örömhíre, evangéliuma: Vedd a tüzet Istentől! Jézus azért jött, hogy tüzet bocsásson a földre (Lukács evangéliuma 12 rész 4. vers). A Szentlélek bűnöket kiégető, új életet formáló, melengető tüzét.

Pünkösdkor a Szentlélek közénk jöttét ünnepljük. Azt, hogy Mennyei Atyánk boldog, örvendező étellel ajándékoz meg bennünket.

FERENCZY ZOLTÁN

JABÉC IMÁJA

Ilyen címen jelent meg az Egyesült Államokban egy könyv, mely nagy sikert aratott, és óriási példányszámban kelt el. Szerzője – egy Wilkinson nevű lelkész – meg van győződve arról, hogy aki ezt az imádságot 30 napig vasszilárdsággal imádkozza, annak életében jelentős változás mutatkozik, és a siker és áldás olyan mértékét éli meg, amilyet a legtöbb keresztyén alig tart lehetségesnek. Ezt írja: „Őnnek valóban a kezében van a dolgok menetét alapvetően befolyásolni.”

Ki ez a Jabéc és mit imádkozott? A feleletet a Bibliában találjuk. Egy nemzetségtáblázatban szerepel Jabéc neve, imádsága pedig ez: „BÁRCSAK NAGYON MEGÁLDANÁL ENGEM, ÉS

KISZÉLESÍTENÉD HATÁROMAT, VELEM LENNÉL ÉS MEGOLTALMAZNÁL A BAJTÓL, HOGY NE ÉRJEN FÁJDALOM!” 1Krónika 4,10. Isten meghallgatta ezt az imádságot.

A könyv szerzőjének abban föltétlen igaza van, hogy aki teljes bizalommal, odaadóan és kitartóan imádkozik, az nem marad áldás nélkül. Mindig ott leselkedik azonban a kísértés, hogy az ember az imádságot önző vágyainak elérésére használja. A nagy könyvsiker emlékeztet egy kissé azoknak az embereknek a tömegeire, akik Jézusnál testi gyógyulást, vagy kenyérszaporítást kerestek. Igazi áldást csak kevesen kaptak, sőt sokan hátat fordítottak neki, nem jártak vele többé (Jn 6,66). Az imádság nem automa-

tába dobott százforintos. Jézus is így imádkozott a Gecsemáné-kertben: „Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár, mindazonáltal ne úgy legyen, ahogyan és akarom, hanem amint te.” (Mt 26,39) Imádkozzunk buzgón, azzal a hittel, hogy Isten olyan mértékű áldást tartogat számunkra, ami messze meghaladja elképzeléseinket. De ne szabjuk meg neki, hogy mikor és milyen módon hallgasson meg. Imádkozzunk Jabeccal, de még inkább Jé-

zussal és az ő nevében. Imádkozzunk ne 30 napig, hanem életünk végéig, kérve Istent, hogy igéjével mindenekelőtt ő maga mutassa meg nekünk, mi az ő szent és jó akaratja számunkra, és mi az, amire ő akar minket felhasználni. A Szentlélek, pedig segít. „Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászokdásokkal.” (Rm 8,26)

MARSHALKÓ GYULA

HAGYOMÁNY

Az ember életét, az emberi közösségek – családok, társaságok, egyesületek, gyülekezetek, népek, nemzetek, országok – létét körülveszik, végigkísérik a létezésük, fennállásuk alatt kialakult (kialakított) szokások, hagyományok. Így van ez a vallások területén is: a különböző rítusok, cselekedetek, beszédek, hitvallások, imádságok, történetek kialakulásában és fennmaradásában fontos része van a hagyománynak. Ha elolvassuk az Ószövetséget, azt látjuk, hogy Ábrahám népének életében a hagyomány egészen kiemelkedő szerepet játszik. A törzsi hagyományok, mint például a nemzetségtáblák, a nevekkel ill. e nevek viselőivel (Ábrahám, Mózes, Dávid, stb.) kapcsolatos hagyomány ugyanúgy ott van a könyvekben, mint a kultikus helyekkel (pl. Bétel, Sikem, a sátor, a templom), vagy a különböző eseményekkel kapcsolatos hagyományok.

Az évszázadok során formálódott, alakult ki és lett hagyomány az ószövetségi törvény *magyarázata*. Olyan hagyomány lett, amely, ha el nem is törölte, de rátelepedve a törvényre, eltakarta Isten valódi üzenetét.

Urunk megjelenésével, hatalmas változás történt: a megkövesedett, sziklaszilárdnak tűnő hagyomány, mint élettelen bálvány megingott, és le is dőlt. Jézus szembefordult vele, átfírta. Lásd a Hegyj beszédet: „...Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek... – ...Én pedig azt mondom nektek,...” Átfírta, sőt mint a törvény betöltője, ő maga lett egy új hagyomány kiindulópontja.

A kérdés adott: mi ez az új hagyomány? Lehetne kézenfekvő a válasz: új liturgiák, új istentiszteleti formák, ünnepek, új szokások, melyek az idő múlásával régivé, ősvivé, valódi hagyománnyá válnak. Ha végignézzük az elmúlt kétezer évet, látjuk, hogy ez így is volt: az egyházban, a gyülekezetekben kialakultak a szokások, a hagyományok, hosszabb-rövidebb ideig fennmaradva, vagy akár végigkísérve évszázadokat.

Erről lenne szó. Amikor az „új hagyományról” beszélünk? Egyáltalán, kell nekünk ez az *emberi* hagyomány? Nézzük, mit mond erről az Ágostai Hitvallás: „... meg kell őrizni mindazokat a szokásokat, amelyek bűn nélkül megtarthatók és az egyház rendjét és jó békességét szolgálják, – mint bizonyos szent napok, ünnepek és hasonlók.”...de...az emberek ilyen dolgokkal meg ne terheljék lelkiismeretüket, mintha az ilyen kegyességgyakorlás szükséges volna az üdvösséghez.” (CA XV. cikk)

Vagyis, jó és életünkhöz hozzátartozik a szokások megtartása, a hagyományok ápolása, de semmiképpen sem elsődlegesek és nem helyettesíthetők, nem pótolhatják és különösen is nem takarthatják le a mi egyetlen és valódi hagyományunkat – azt, amiről Péter beszél:

„...erre hivatatok el, mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek.” (1Pét.2,21)

A mi egyetlen és valódi hagyományunknak Krisztus az alapja. Az ő élete, szenvedése, halála, feltámadása. Ezt a hagyományt örizzük és ápoljuk: a krisztusi életet, a krisztusi szeretetet, a krisztusi áldozatot – ennek megvallását, gyakorlását. Mert ez a hagyomány segít hozzá a jó rend és békesség megtartásához, akár az egyházban, akár az egyházon kívül.

WISZKIDENSZKY ANDRÁS

GYERMEKEINK HITRE NEVELÉSE

„Ó, jaj az út lélektől lélekgig!
Küldözzük a szem csüggedt sugarát,
S köztünk a roppant jeges űr lakik!”

TÓTH ÁRPÁD

Gyermekeket nevelni lexikális tudásra, biblikus vagy egyházas szellemre, nem könnyű dolog. Nagy baj, ha a szülő nem érez felelősséget gyermeke jövője, szellemi fejlettsége iránt. Sokszor a keresztyén felelősségtudat tesz bennünket görcsössé. Minden jóakaratumk az ellenkezőjébe fordul. Számos más gond is nehezítheti, sőt ellehetetlenítheti a nevelési szándékot.

Családi jellegű gondjaink: a válások magas száma, a társadalmi értékrend felborulása, a kötelezettségvállalás fontosságának csökkenése, a férfiszerep modelljének torzulása, a férfiak munkamániája, a feminizmus, növekvő anyagiasság, az anyagiak prioritása a szellemi értékek rovására, a család fogalmának átértékelése. Ma a gyerekek 25 %-a élettársi közösségből származik.

Társadalmi jellegű gondjaink: korábbi értékrendünk a feje tetejére állt. Az alázat, a szilárd jellem társadalmi elismerése csökkent. Helyére az önközpontúság, a mindenáron győzni akarás lépett. Ezért ma sok fiatal nagy gazdagság közepette, de mély érzelmi nyomorban nő fel.

Egyházi rugalmatlanság: az egyház a rendszerváltozás óta sokszor képtelen megtalálni a hangot az ifjúsággal, nem igazán tud válaszolni a feltett kérdésekre. A sablonos válasz riaszt, semmint vonz. Sokan ma is a vallásosság látszatáért járnak templomba. Az intézményesült keresztyénség kudarcai arra vezethetők vissza, hogy nem azt adja, amire híveknek szüksége van. Nem érik el az embereket ott, ahol vannak, szolgálatuk örömtelen, módszereiben elavult

A lelki nevelésre az Egyház nem készült fel. Gondolkodásra kész, lelemény, lélektani, pedagógiai tudás nélkül ma senki sem lehet jó nevelő. Magyarországon öt év múlva csak olyan lelkész taníthat iskolában hittant, akinek pedagógiai végzettsége is van. Hányan vannak nálunk ilyenek? Nem megfelelően képzett emberekkel a XXI században már semmire sem lehet jutni. Nem meggyőzőek, sőt gyakran riasztóak.

Belső azonosulásunk a hittel: a szülő, a lelkész, a hitoktató gyakran a keresztyén hit külsőségeit, a bibliai tudást, az egyházi ismereteket adja át a gyerekeknek. Tényeket közöl.

Ez ugyan nagyon fontos, de nagy szükség van a személyes példamutatásra, a Szentlélek munkájára. A gyermeknek személyesen és élményszerűen kell megtapasztalnia a tanultakat, hogy az hasson értelmére, lelki fejlődésére.

Az Istennel való kapcsolatunk fejlődése és hitünk fejlődése életfogytiglan tartó folyamat. A bizalom képességének megalapozása gyermekkorban kezdődik.

Aki nem élhette meg a szülői gondoskodást és szeretetet, annak nehéz lesz később rábízni magát az Istenre. Szélső esetben a szülő hiánya, hanyagsága következtében súlyosan sérülhet az Istenbe vetett hit.

Sok ateista és agnosztikus hiszi magáról, hogy azért utasítja el a hitet, mert a bizonyítékok racionális átgondolása során arra a következtetésre jutott, hogy, hogy Isten nem létezik. Valójában többségük annak az áldozata, hogy hiányzik belőlük az Istenbe vetett hit képessége.

Sok keresztyén családban felnőtt gyerek válik később ateistává. Gyakran ott, ahol a vallási hagyomány bővelkedik a hit külsőségeiben, ugyanakkor a hittel való belső azonosulás elősegítését azonban elhanyagolják. Az így felnőtté vált emberek jól ismerik a teológiai fogalmakat, mert hisz megtanították nekik. Nem volt viszont módjuk arra, hogy személyes ismereteket szerezzenek Istenről, s megtapasztalhassák az Ő szeretetét.

Nemrégiben mondta nekem valaki: „evangélikus pap keresztelt, de már 50 éve szüneteltetem az egyházi tagságomat, ugyanis meg van a lelki erőm ahhoz, hogy a saját magam istene legyek”. Ha a szülő be akarja tölteni hivatását, vagy teljesíteni akarja a gyermeke keresztelesekor elhangzottakat, akkor annak mielőbb rendeznie kell kapcsolatát az Istennel., és figyelnie kell arra, hogy gyermekeinek elegendő személyes élményben legyen részük Istenről.

Nem valószínű, hogy mindnyájan érzelmi és lelki harmóniában nőttünk fel. A hittanórán a gyermekek gyakran azt tanulják, hogy „Isten szeretet”, otthon, pedig néhány pofon kíséretében magyarázza el a szülő gyermekének saját pedagógiai elveit. Az az érzelmi légkör, amellyel körül vesszük gyermekeinket, döntően hozzájárul lelki épüléséhez vagy romlásához. A régi mondás: vita clerici evangelium populi. E nemcsak a lelkészre, de a családfők, családfenntartók és a családtagok közötti viszonyra is érvényes.

Az egészséges gyülekezeti környezet rendkívül pozitív hatással van gyermekünk lelki és érzelmi fejlődésére. Ötvenöt évvel ezelőtt jómagam szívesen jártam a gyermek- és ifjúsági összejövetelekre. Jól éreztem magam, pozitív élményeim voltak. Az egyházi iskolák nem pusztán „választékbővítés” céljából működnek. Feladatuk a tárgyi tudás megkövetelésén túlmenően az evangélikus szellemiség, egyfajta biblikus lelkületet, egyházunkhoz való kötődés közvetítése a jövő generáció számára. A magyarországi protestáns egyházak ereje mindig is az iskolai oktatásban domborodott ki, éppen kisebbségi mivoltunk miatt. Értelmes, vallását ismerő, hitében öntudatos kiművelt emberfő csak akkor alakítható ki, ha a „formázást” már gyermekkorban megkezdjük

A jó termésre váró kertész is a palánta nevelésénél kezdi a munkáját, hogy a végén élvezhesse munkája eredményét. Katolikus egyházi (bencés) középiskolába jártam. Katolikus nevelést kaptam. Egy életre kihatott rám a bencések toleranciája.

Befogadók voltak és nem kirekesztők. Meleg, befogadó közösséget jelentettek a diákság számára. Szigorúan megkövetelték a tananyagot, de szeretettel építették ki azt a lelkiséget, amely a híd szerepét tölti be a fiatalra váró út mélységei fölött.

GYARMATHY DEZSŐ

ELHUNYT CSÁKY-MARONYÁK JÓZSEF, A RÁKOSKERESZTÚRI TEMPLOM OLTÁRKÉPÉNEK FESTŐJE”...

Az Orosházán született festőművészt 92 éves korában érte a halál. Orosháza, Szeged, Budapest, valamint Olaszország tanulmányainak színhelye. Mestere Rudnay Gyula. Kedves alkotó helye Tihany. Életképek sorát, élethű eleven arcképeket készített. Templomunk oltárképét 1943-ban a Százados úti művésztelepen készítette. A gyülekezet akkori lelkésze - Dr. Kósa Pál - a kép megrendelése előtt azt mondta: „sokat fogunk még hallani erről a művészről”. Főiskolai tanár volt, munkásságát többek között Kossuth és Munkácsy díjjal jutalmazták. Dr. Pogány Ö. Gábor így szól egyik kiállításának megnyitóján: „Csáky-Maronyák József életművének tartóoszlopa a portréfestészet. Találó arcmásai képesítik festőnket arra, hogy e világról nyert benyomásait, a tevékenysége során felhalmozott megfigyeléseit szerves egésszé rendezze, észleleteit, kifejeznievalóit az emberi vágyak, elképzelések, adottságok, tulajdonságok „egymáshoz viszonylataival” összefüggésben próbálja művészi harmóniává kerekíteni. Kitűnő érzékkel hozta közös nevezőre azokat a motívumokat, melyek ábrázoltjait egymáshoz és környezetükhöz kapcsolják”.

Néhány évvel ezelőtt járt templomunkban. Meghatódva szemlélte azt az oltárképet, amelyet elkészítése óta nem látott. Megelégedéssel nyugtázta: a kép jó állapotban van. Terveztük, hogy meghívjuk őt újra templomunkba. Az itteni találkozás elmarad. Alkotása továbbra is hirdeti Isten megrendítően csodálatos szeretetét.

KÓSA LÁSZLÓ

GYÜLEKEZETÜNK ELSŐ PARÓCHUS LELKÉSZE: MACHULA GÁBOR

Életrajza a keresztelési anyakönyvből, melynek első oldalára saját kezűleg írta azt latin nyelven:

Ebben a gyülekezetben, miután az a cinkotaiból, melynek filiája volt, kivált, én voltam az első rendes lelkésze: Machula Gábor, aki nemes ember voltam, Turóc vármegyéből, Ábrahámfalva községből származtam. Apám az Ábrahámfalváról származó Machula Gábor ügyvéd, míg az anyám a Lászlófalváról (Turóc vármegye) való Velics Zsuzsanna volt. Ehhez az eklézsiához a nemes nyitra szerdahelyi eklézsiából hívtam el, ahol 11 évig és 7 hónapig igehirdető voltam (preconomen VD), előzőleg pedig 2 esztendeig informátor voltam a Szerdahelyi László királyi tanácsos házában, ugyanott. Vizsgát tettem 1807-ben Vízkereszt utáni első vasárnapon és ugyanebben az évben március 22-én (virágvasárnapján) beiktattam magam a rákoskeresztúri gyülekezetnek megalapítására és kialakítására. Ugyanebben az évben megépítettem a paróchiát a hozzátartozó épületekkel együtt; 1809-ben a templomok külső és belső tatarozását és festését a toronnyal együtt elvégeztem. 1810-ben az iskolát előző formájában visszaépítettem, miután az előző épület a templomnál teljesen tönkrement; 1811-ben új oltárt és a szószéket helyeztem el, mert azelőtt nem volt. 1812-ben a templomot 12 köoszloppal vettem körül és erősítettem

meg. Megérkezésem idején id. Jamriska Sámuel fia, Sámuel lett az egyház tanfője és egyben a község jegyzője. Minthogy pedig ezt a két tisztséget 1810. április 24-én szétválasztották, és ő a jegyzői állást választotta, ugyanerre a helyre meghívtam Kuhajda János urat rektornak a szucsányi gyülekezetből, Turóczból, s ki 1810. IV. 21-én szerencsésen megérkezett hozzánk. Az 1812. év csendesen telt el és elhárítva a Maglódra, Szoboliztra és Nyitraszerdahelyre szóló hívásokat, szept. 7-én meghívtak Szarvasra, Nagytiszteletű Hamalliar Márton szuperintendens helyére, aki elhunyt. Szeptember 6-án Szentháromság utáni 15. vasárnapon próba szónoklatot tartottam és ugyanazon a napon a meghívást elfogadtam; október 25-én, avagy a Szentháromság utáni 22. vasárnapon elbúcsúztam gyülekezetemtől, ahol öt évet és 7 hónapot szolgáltam és gondoskodtam a helyettesemről T. Benedikty Károlyról, aki nagytiszteletű Lyci Kristófnak a káplánja volt. A következő napon Rákoskeresztúrt elhagytam azzal a nagyon hő óhajtasommal, hogy ez a kis új gyülekezet napról-napra egyre virágozzék és gyarapodjék

Rákoskeresztúr 1812. október 25

GYÜLEKEZETÜNK MÁSODIK PARÓCHUS LELKÉSE: BENEDICTI KÁROLY

Benedicti Károly lelkész 1821-ig tanított, hivataloskodása alatt feljegyzésre méltóbb, fontosabb esemény nem igen történt, csupán az, hogy 1821. május 5-én Lovich Ádám szuperintendens Bartholomaeides Pál senior és mások társaságában, az egyházközségben kánoni látogatást tartott. Míg a superintendens meg volt elégedve, Benedicti lelkész az itteni állapotokkal valószínűleg nem volt megelégedve. A lelkész a közgyűlésen arról panaszkodik, hogy kevés a fája, kevés a szénája is. A hívek megígérték, hogy a hiányokon segíteni fognak. A következmények azt mutatják, hogy a hívek a lelkész igényét nem elégtették ki, mert Benedicti lelkész ugyanebben az esztendőben itteni állásáról lemondott. Lemondása mögött nyilvánvalóan sok csalódása húzódik meg. Valószínű a földesúr előtt nem volt olyan kedves személy, mint elődje, ez sok megaláztatással és csalódással járhatott együtt. Jelentős Benedicti munkálkodása. 1816-ban az iskolát és paróchiális mellékhépileteket szilárd anyagból újjáépítette. 1817-ben orgonát épített. A templomot újból befedette, tataroztatta, meszeltette, a tornyot rendbe hozatta. A lelkészözvegyek számára alapítványt gyűjtött. A templomi kőoszlopokat vaslánccal láttatta el. Mindezekre ő maga azt írja: Dicsértessék ezért az Úr, Jézus Krisztus neve. Mégis megkeseredve, amikor Turopolya (Nógrád megyei 2133 lelkes) gyülekezetbe meghívják, itt hagyja csalódásainak helyét. Önéletrajzának utolsó soraiban így ír:

"Jószándékú olvasó! Tisztségemben igen kedves utódom légy óvatos, mert rosszakaratú szándékok is vannak. Szentháromság utáni 5. vasárnap, azaz július 22-én búcsút mondtam a gyülekezetnek, melynek 8 év 10. hónapig álltam az élén. A Szentírásnak égi szelleme legyen utódom és a gyülekezetem, és áldása kísérelje".

GYÜLEKEZETÜNK HARMADIK PARÓCHUS LELKÉSE: CLEMENTISZ JÁNOS

A gyülekezet harmadik lelkésze Clementisz János lett, édesapja Szügyön, majd Kiskörösön volt lelkész, aki úgy látszik sokat adott fia iskoláztatására. Lovich Ádám szuperintendensnél tett kandidátusi vizsgát 1817-ben, ez után a jénai egyetemet látogatta. Diakónus (segédlelkész) volt Jolsván, Vlaszky Pálnál. Sonntag Sámuel - aki a teológia doktora is volt - ordinálta 1821 április 27-én. Clementisz János 1829-ig volt a gyülekezet lelkésze. Rendkívüli esemény nem történt 1829-ig tartott szolgálata alatt. 38 éves korában, 1829. december 9-én

a gyülekezetben hunyt el (febrisben, valószínűleg tüdőbajban). Felesége neve ismeretlen, aki 1887. május 19-én halt meg Újverbászon, 85 éves korában.

Clementisznak nagy küzdelmébe került az egyház rendben tartása, mert a földes uraságok részéről djjevelében felajánlott járandóságok nem folytak be rendszeresen. Az ő hivataloskodása alatt rendezte a gyülekezetet a stóliákat. 1823. február 18-tól 1827. január 15-ig közgyűlési jegyzőkönyvet nem lehet találni. Úgy látszik, hogy ez idő alatt közgyűlést nem is tartottak, mert az 1827 évi közgyűlésen a számadásokat 1824-től kezdve fogadták el. Általában véve igen zavarosak voltak akkor az egyházköztségben a viszonyok. 1827-től 1830. november 7-ig közgyűlés megint nem volt. Ezen a napon iktatták be hivatalába Melczer János lelkészt, ki elődjének 1829 év december 9-én történt elhalálása után lett lelkésznek megválasztva. Sajnos erről a választásról sincs semmiféle feljegyzés, csupán az anyakönyvi bejegyzésekből állapítható meg, hogy 1829. november 14-től már nem Clementisz János végzi a lelkési funkciókat.

Ugyancsak az anyakönyvekből állapítható meg az is, hogy 1830. január 1-től egész 1831. február elejéig Michalkó János vikárius végzi a lelkési teendőket s csak 1831 február 8-án keresztel először Melczer János.

Melczer János hivataloskodása előtt 1829. december 6-tól 1831. január 24-ig Michalkó János lelkész volt Clementisz Jánosnak segítője, majd halála után az egyházköztség adminisztrátora. Ő innen Bécsbe ment a Protestáns Teológiai Intézetbe és nem lett rákoskeresztúri lelkész.

Paróchus lelkészelnk életrajza Dr. Kósa Pál: A Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség Története megfelelő fejezetei alapján készült.

GYŰLEKEZETI HÍREK

- Január 7-én bezártuk a Rákoskeresztúri Templomot. Megkezdődött a templom renoválása. Megtörtént a teljes festés, mázolás. A 60 éves padlólap lecserélése. Az oltár felújítása. Új ülőpárnák készültek. A felújítás költsége a járulékos munkákkal együtt megközelítette a 15 millió Ft-t. A jó előkészítésnek és kiváló szervezésnek köszönhető, hogy Nagypénteken a megszépült templomot újra használatba vehettük. Ünnepeyes hálaadó istentisztelet április 14-én volt.
- Február 17-én „Presbíter Iskola nem csak presbítereknek” címmel új sorozatot indítottunk. Vendégünk volt Czenzhe Miklós Az Országos Evangélikus Egyház Levéltár vezetője, aki az „Evangélikusság és a népszámlálás” címen tartott előadást.
- Március 17-én Rákoscsabán volt szeretetvendégség.
- Március 23-án konfirmandusok és szüleik fél napos együtt keretében készültek az áprilisi konfirmációra.
- Húsvét vasárnapján hála Istennek megteltek templomaink. Ugyan ez nem mondható el húsvét hétfőjéről.
- Április 6-án gyülekezetünk egyik hittanos csoportja: a Pál Apostol iskola 2. Osztályos tanulói Mukkné Kovács Csilla vezetésével részt vett az egyházmegyei hittan versenyen, ahol második helyezést ért el.
- Április 7-én a Rákoskeresztúri Templomban ünnepi istentisztelet keretében

iktattuk be Hammer Ferencnét, gyülekezetünk új pénztárosát, szolgálatra indítottuk Gébele Erzsébetet az egyházközség számvevő-székének új tagját.

- Április 13-én gyülekezetünk gyermekeinek egy része Zuglóban volt az egyházmegyei gyermeknapon.
- Április 14: ünnepi istentisztelet: volt Dr. Harmati Béla egyházkerületünk püspökének szolgálatával. Köszöntötte az ünneplő gyülekezetet Dr. Sólyom Jenő, az egyházkerület felügyelője, és Dr. Kéry Lajos egyházmegyei felügyelő.
- Április 27-én szombaton volt konfirmandusaink vizsgája, 28-án vasárnap a konfirmáció.
- Május 9-én mennybemenetel ünnepére várjuk a helsinki férfi KIE énekkart. Terveink szerint este 6 órakor a Rákoshegyi Templomban tartandó istentiszteleten énekelnek.
- Május 11-én gyülekezeti kirándulásra hívtuk a kirándulni szeretőket Egerbe és a Szalajka völgybe.
- Május 22-29 között raumai finn testvérgyülekezetünk küldöttségét várjuk. Velük találkozni május 26-án a rákoskeresztúri délelőtti istentiszteleten, és 27-én hétfőn este 5 órakor a gyülekezeti teremben a búcsúesten lehet.
- Júniusban az iskolai év végén templomunkban tartjuk a Pál Apostol iskola tanévzáró istentiszteletét.
- Június 24-29 között Sopronban tartjuk a szokásos nyári ifjúsági táborunkat.

Kósa László

A RÁKOSKERESZTÚRI EGYHÁZ A SZÁMOK TÜKRÉBEN. BESZÁMOLÓ A 2001-ES ESZTENDŐRŐL

	felnőtt	férfi	nő	összesen
Keresztelő:	9	14	20	43
Konfirmáció:	11	7	11	29
Temetés:	0	20	40	60
Temetés módja:	koporsó	urna	szórátás	
	30	21	9	60

	evangélikus	vegyes	összesen
Esküvő:	4	9	13

60 elhunytból 9 személy nem élte meg a 60 évet, a legfiatalabb 34 évet élt; 1 öngyilkost temettünk, átlag életkor 73 esztendő

Úrvacsora: Az Úrvacsorázók száma a 2001. évben 3141

LEGYEN MEG A TE AKARATOD!

Istenem, ki engem e Földre teremtettél
Vajon a terved mi volt velem?
Átmentettél olyan sok mindenem. Még itt vagyok,
S az út vajon hová vezet?

Semmi nincs véletlen, az sem hogy itt vagyok.
Várom a jelt, hogy tegyem a Te akaratod.
Adj nekem jelt, hogy mit tegyek,
Olyat, ami tetszik, de csak Neked!

Mit szeretnél tőlem, oly jó lenne tudni!
Add a jelet, ne hagyj kétségek közt lenni!
Mert Te tudod, amit én még nem tudok, de meghajtom fejem,
Legyen meg a Te akaratod!

Tudom Te irányítod az utam,
S ha nem tetszik nekem, akkor is Tőled van.
S ha Tőled van, csak jó lehet nekem,
Bár sokszor nagyon fáj az életem!

Meg kell tanulnom, hogy ne zúgolódjak,
Mert nehéz az élet és az évek múlnak.
Meg akarod mutatni, hogy mit kell elbírní?
Ó Uram nagyon szeretlek, ne engedj szenvedni!

Végy kezembe, simogasd a lelkem, hogy ne fájjon!
Ne legyek szomorú, legyek Tőled áldott!
Add az erőt, mikor fáj nagyon!
Mikor nagyon nehéz hozzád imádkozom.

Vidítsd fel a lelkem, hogy békességem legyen,
Mert csak Te tehetsz boldoggá engem!
Elfogadom Atyám, amint Te akarod.
Szeretlek jó Uram, legyen meg a Te akaratod!

AKIKET MEGKERESZTELTEK

Ágoston Izabella, Barna Dóra, Bartucz Gergő Attila, Bazsik Botond András, Bujdosó Dóra, Finta Réka, Guzsván Melinda Réka, Juhász Merse, Korányi Natália, Králik Fruzsina, Kun Melinda, Lipcsei Viktória Diana, Maródi Patrícia, Papp Katalin, Papp Noémi

AKIK KONFIRMÁLTAK

Bujdosó Dóra, Gyulai Mária, Kun Melinda, Papp Katalin, Papp Noémi, Varga Hajnalka

AKIK URUKHOZ TÉRTEK

Altziebler Mihályné Altziebler Mária 87, Bagó Páiné Szuhaj Mária 87, Bartók Jánosné Filipzski Zsuzsanna 85, Bányai László 64, Bertók Pál 65, Bruder Józsefné Gubek Erzsébet 87, Farkas Tiborné Kővári Ilona 74, Filipzski Pál 62, Gébele Jánosné Blahó Erzsébet 93, Gyetván Jenő 69, Harsányi Frigyesné Jandó Irén 82, Hágel Mihály 73, Hochstein Pál 63, Hummel Jánosné Hammer Erzsébet 90, Janda Richárdné Scheemár Erzsébet 96, Joós Józsefné Joós Karolina 80, Kalina Mihályné Turcsan Mária 90, Kmetyó János 60, Koczkás Éva 63, Koncz Árpádné Gyurcsánzski Zsuzsanna 70, Korodi Lászlóné Schilt Zsuzsanna 72, Majer Jakabné Czettler Terézia 82, Majer Mihályné Krcsmarik Rozália 90, Megyeri Károly 68, Mihály Károlyné Endrédi Ildikó 53, Mundloch Istvánné Laczkó Mária 74, Pilny Gyula 66, Podhorszki Mihály 70, Pupek Mihályné Bertók Erzsébet 79, Sajben Páiné Malik Rozália 86, Sárközi Tiborné Bazsik Zsuzsanna 65, Schleckmann Jánosné Hammer Zsuzsanna 83, Slezák Istvánné Bielik Mária 78, Somogyi Lászlóné Németh Mária 66, Sramko Nándor 91, Szabó Györgyné Kiss Mária 76

GYÜLEKEZETI TERJESZTÉSBEN ÉS HASZNÁLATRA

SZERKESZTI: DR. LÉRÁNT ISTVÁN FELÜGYELŐ

✉: BUDAPEST, BAKANCSOS UTCA 2. H-1173. ☎: (06-1) 256-4224

INTERNET VÁLTOZAT:

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYZHÁZ HONLAPJÁN RÓL ÉRHETŐ EL

[HTTP://WWW.LUTHERAN.HU](http://www.lutheran.hu), VAGY A

[HTTP://CHURCH.LUTHERAN.HU/RAKOSKERESZTUR](http://church.lutheran.hu/rakoskeresztur) CÍMEN

GYERMEKEKNEK

Arra gondoltunk, hogy próbára tesszük tudásotokat. Egy rejtvényt adtunk fel, néhol nehéz szavakkal. Keresd meg őket az ábrában, melyek nyolc irányban rejtőznek (→, ←, ↑, ↓, ↖, ↗, ↘, ↙), és húzd ki betűiket. Ha a ki nem húzott betűket vízszintesen haladva összeolvasod, egy nevet kapsz megfejtésként. Vigyázz, ugyanaz a betű több szóban is szerepelhet, így a szavak keresztezhetik is egymást! Jó keresgélést!

A	D	M	I	N	I	S	Z	T	R	Á	T	O	R	Ó	F	B
L	K	O	N	G	R	E	S	S	Z	U	S	A	T	N	E	E
U	O	A	M	S	Á	Y	B	Z	S	G	T	Í	Y	N	S	S
Y	N	K	U	E	N	S	N	Ó	O	O	D	I	Z	T	Z	Z
G	F	N	N	O	Y	O	A	F	R	R	S	I	N	E	Ó	É
Y	E	A	K	A	Í	R	A	D	O	S	N	C	R	O	J	D
K	R	L	A	D	T	P	U	S	Z	T	A	V	A	C	S	H
Z	A	Í	D	A	Á	A	A	A	A	A	E	V	L	K	A	E
C	N	R	Í	C	S	K	N	R	T	S	G	É	R	J	R	L
I	S	S	J	T	R	T	T	L	O	G	K	Ó	D	A	A	Y
V	Z	A	B	A	S	Á	R	O	S	Z	U	I	Z	E	D	Z
E	I	K	F	E	L	E	D	É	K	E	N	Y	A	E	A	E
R	É	K	Ö	Y	G	A	R	Ó	G	A	R	D	N	A	M	T

Keresendő szavak

ABASÁR, AD ACTA, ADMINISZTRÁTOR, ALKONY, BENZINTARTÁLY
 BESZÉDHELYZET, BÓRSÁV, CÁPAFOG, DARVAS, FARKASORDÍTÓ
 FELEDÉKENY, HAJDINA, IRÁNYÍTÁS, KACCSOS, KAPROS, KONFERANSZIÉ
 KONGRESSZUS, MADARAS JÓZSEF, MANDRAGÓRAGYÓKÉR
 MEZŐGAZDASÁGI, MUNKADÍJ, NYISSZANT, NYUGTA, PUSZTAVACS
 REVICZKY GYULA, RUTINOS, SASKIA, SZERZŐS, SRÍ LANKA, SZERVES
 UZSORÁS

Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség

H-1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Bakancsos u. 2.

☎ és fax: 256-4224 e-mail: laszlo.kosa@lutheran.hu

Szeretettel köszöntjük a húsvéti ünnepek után pünkösd ünnepére készülő gyülekezetet.

Húsvétkor megcsodálhattunk Isten hatalmas erejét, aki Jézus Krisztus feltámasztásán keresztül megmutatta, hogy életnek és halálnak hatalmas Ura. Életet igentlő és életet teremtő hatalmas Isten.

Pünkösdkor pedig rácsodálkozunk az egyházat teremtő hatalmas Istenre, aki megtartotta népét az évezredek vérzivataros idején is. Kívánjuk a Pünkösd Lélek reménységben, szeretetben, egészségben, békeességben megtartó erejét.

Nyolc esztendővel ezelőtt hirdettünk először templomainkban pünkösd-i áldozati vasárnapot, s kerestük fel borítékkal gyülekezetünk tagjait, hogy az évi rendszeres egyházfenntartáson kívül adományokat kérjünk templomaink rendbehozatalához. Akik figyelemmel kísérték munkákat, látták, hogyan újultak meg templomaink az évek folyamán.

A 2002. esztendőben a rákoskeresztúri templombelső felújításának, az oltártérben végzendő munkák befejezésére szeretnénk felhasználni az áldozati borítékokban befizetett összeget.

Ezért újabb **áldozati vasárnapot hirdetünk** és kérjük egyházukat szerető testvéreinket, hogy járuljanak hozzá költségeinkhez.

SZERETETTEL KÉRJÜK, HOGY 2002. MÁJUS 19-ÉN, PÜNKÖSD VASÁRNAPJÁN TARTANDÓ HÁLAADÓ ISTENTISZTELETEKRE HOZZA EL EBBEN A BORÍTÉKBAN ADOMÁNYÁT, VAGY JUTTASSA EL A LELKÉSZI HIVATALBA.

Az egyházközségben sokan vannak olyanok, akik már sok éve semmilyen módon nem járultak hozzá gyülekezetünk fenntartásához. Szeretettel kérjük az áldozatvállalásban elmaradt gyülekezeti tagjainkat, borítékba helyezett összeggel fejezzék ki gyülekezetünkhöz való tartozási szándékukat.

Rákospalotai Evangélikus Egyházközség

H-1173 Budapest – Rákospalota, Bakancsos u. 2.

☎ és fax: 256-4224 e-mail: laszlo.kosa@lutheran.hu

Várjuk Testvéreinket következő gyülekezeti alkalmakra:

Istentiszteletek:	Rákospalotai templom	10.30
	Rákospalotai templom	9.00
	Rákospalotai templom	9.00
	Rákospalotai templom	11.00
Biblióra felnőtteknek:	Rákospalotai templom: szerda	18.00
	Rákospalotai templom: szerda	18.00
	Rákospalotai templom: csütörtök	18.00
Biblióra ifjúságnak 13–18 évesek	Rákospalota péntek	17.00
Hitnóra:	alsó tagozatosoknak Rákospalota	hétfő 17.00
	felső tagozatosoknak	hétfő 16.00

Konfirmációs oktatás:

A 13-16 éves gyermekek, ifjak részére a a következő csoportos konfirmációs oktatás 2002 szeptembere második vasárnapján 15.00 órakor indul.

Felhívjuk a figyelmet kerületünk rádiójára.

Adás minden nap 17-19^h között jelenleg a 69,86 URH hullámhosszon. (a hullámhossz változni fog.) Minden hétfőn 15 perces egyházi műsor hallható. Az evangélikus adásra mindig a hónap harmadik hétfőjén kerül sor.

Gyülekezetünk internetes honlapjának címe:

<http://church.lutheran.hu/rakospalota>

A gyülekezet tagjának lenni önkéntes vállalkozás. A gyülekezet részének lenni lelki elkötelezettség, ami azonban anyagilag is felelőssé teszi testvéreinket.